

1. EMİR İLETİMİ, İŞLEMLERİN GERÇEKLEŞTİRİLMESİ VE TAKAS VEYA TASFİYE ESASLARI

Emir iletimi, işlemlerin gerçekleştirilmesi ve takas veya tasfiyesinin nasıl yapılacağına ilişkin esaslar “**Müşteri Emri Gerçekleştirme Politikamız**”da yer almaktadır.

1.Yasal Dayanak

Deniz Yatırım Menkul Kıymetler A.Ş. Yönetim Kurulu tarafından işbu politikanın hazırlanması kararlaştırılmıştır. Bu politika, Sermaye Piyasası Kurulu’nun III-37.1 sayılı Yatırım Hizmetleri ve Faaliyetleri ile Yan Hizmetlere İlişkin Esaslar Hakkında Tebliğ’inin 13/ç, 18/c ve 23/e hükümleri gereğince Deniz Yatırım Menkul Kıymetler A.Ş. Yönetim Kurulu tarafından onaylanarak oluşturulmuştur.

2.Amaç ve Kapsam

Bu politika, Kurul’un III-39.1 sayılı Yatırım Kuruluşlarının Kuruluş ve Faaliyet Esasları Hakkında Tebliğ’inin 28. Maddesinin 2/e fıkrası gereğince internet sitesinde yayınlanır.

İşbu politika, “Emir Aracılığı”, “İşlem Aracılığı” ve “Portföy Aracılığı” faaliyetleri kapsamında Deniz Yatırım’ın sermaye piyasası mevzuatı uyarınca; müşterilerin, yurt içinde ve dışındaki Borsalar ya da teşkilatlanmış diğer pazar yerlerinde, yetkili otoritelerden faaliyet izni almış başka bir kuruluşlarda ya da karşı taraf olarak kendi portföyünde sermaye piyasası araçları alım veya satım emirlerinin kabûlü, işleme konulması ve yerine getirilmesine yönelik genel esasları belirlemekte olup Deniz Yatırım’ın tüm Merkez Dışı Örgüt ve Genel Müdürlük bölümlerinde söz konusu emirleri alan, ileten ve gerçekleştiren tüm birimleri için geçerlidir.

Deniz Yatırım Menkul Kıymetler A.Ş. ve çalışanları, aracılık faaliyetlerini müşteriyle imzalanan çerçeve sözleşmede ve sermaye piyasası mevzuatında belirtilen esaslar ve kurum iç düzenlemeleri ile yazılı iş akış ve kontrol prosedürleri çerçevesinde, en iyi sonucu verecek şekilde emirleri özen ve sadakat borcu çerçevesinde yerine getirmekle, işlemlerin gerçekleştirileceği fiyatların genel piyasa koşulları ve gerçeğe uygun değerleri ile uyumlu olarak nesnel bir biçimde belirlemekle yükümlüdür.

Tanımlar:

SPK veya Kurul: Sermaye Piyasası Kurulu,

Kanun: 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu

MKK: Sermaye Piyasası Kanununun 81 inci maddesinde tanımlanan Merkezi Kayıt Kuruluşu Anonim Şirketi,

Yatırım Kuruluşları Tebliği: III-39-1 sayılı Yatırım Kuruluşlarının Kuruluş ve Faaliyet Esasları Hakkında Tebliğ,

Yatırım Hizmet ve Faaliyetleri Tebliği: III-37-1 sayılı Yatırım Hizmet ve Faaliyetleri ile Yan Hizmetlere İlişkin Esaslar Tebliğ,

Belge ve Kayıt Düzeni Tebliği: Kurulun Yatırım Hizmet ve Faaliyetleri ile Yan Hizmetlere İlişkin Belge ve Kayıt Düzeni Hakkında Tebliğ,

Sermaye Piyasası Araçları: Menkul kıymetler ve türev araçlar ile yatırım sözleşmeleri de dahil olmak üzere Kurulca bu kapsamda olduğu belirlenen diğer sermaye piyasası araçları,

DenizYatırım: DenizYatırım Menkul Kıymetler A.Ş.,

Banka/DenizBank: DenizBank A.Ş.,

Borsa: Anonim şirket şeklinde kurulan, sermaye piyasası araçları, kambiyo ve kıymetli madenler ile kıymetli taşların ve Kurulca uygun görülen diğer sözleşmelerin, belgelerin ve kıymetlerin serbest rekabet şartları altında kolay ve güvenli bir şekilde alınıp satılabilmesini sağlamak ve oluşan fiyatları tespit ve ilan etmek üzere kendisi veya piyasa işleticisi tarafından işletilen ve/veya yönetilen, alım-satım emirlerini sonuçlandıracak şekilde bir araya getiren veya bu emirlerin bir araya gelmesini kolaylaştıran, Kanuna uygun olarak yetkilendirilen ve düzenli faaliyet gösteren sistemleri ve pazar yerlerini,

Elektronik İşlem Platformu: Aracı Kurum tarafından Müşteri'ye sunulan ve Müşteri'nin internet, akıllı telefon, bilgisayar, ATM, interaktif televizyon ve benzeri aygıtları kullanmak suretiyle elektronik ortamda müşteri hesaplarına erişimine ve müşteri hesapları ile ilgili işlem yapmasına, emir ilemesine imkan veren, yazılı olmayan her türlü elektronik işlem platformu anlamına gelir.

Emir İletimine Aracılık: Kanunun 37 nci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında emir iletimine aracılık faaliyeti sermaye piyasası araçlarına ilişkin müşteri emirlerinin yatırım kuruluşları tarafından;

a) Kanunun 37. maddesinin birinci fıkrasının (b) veya (c) bendi kapsamında yetkilendirilmiş bir yatırım kuruluşuna veya,

b) Kaldıraçlı işlemler hariç olmak üzere ilgili ülkenin yetkili otoritesinden faaliyet izni almış yurt dışında yerleşik bir kuruluşa, iletilmesini ve emirlerin sonuçlarına ilişkin bilgilendirme yapılmasını;

İşlem Aracılığı: Kanunun 37. maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında işlem aracılığı faaliyeti, emir iletimine aracılık faaliyetine ek olarak, müşterilerin sermaye piyasası araçlarıyla ilgili alım veya satım emirlerinin müşteri adına ve hesabına veya kendi adına ve müşteri hesabına yatırım kuruluşları tarafından,

a) Borsalar ya da teşkilatlanmış diğer pazar yerlerine,

b) Kanunun 37. maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında yetkilendirilmiş bir kuruluşa,

c) Kaldıraçlı işlemler hariç olmak üzere ilgili ülkenin yetkili otoritesinden faaliyet izni almış yurt dışında yerleşik bir kuruluşa, iletilmek suretiyle gerçekleştirilmesini,

Portföy Aracılığı: Kanunun 37. maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında portföy aracılığı faaliyeti, işlem aracılığı faaliyetine ek olarak, yatırım kuruluşlarının müşterilerin sermaye piyasası araçlarıyla ilgili alım veya satım emirlerini karşı taraf olarak yerine getirmesi faaliyetini,

Emir: Alım Emri, Satım Emri veya Alım Satım Emrini

Alım Emri: Müşteri'nin DenizBank/Deniz Yatırım'a sermaye piyasası aracının satın alınması için, yazılı, sözlü veya telefon, internet veya diğer iletişim araçlarını kullanarak yaptığı bildirimini,

Satım Emri: Müşteri'nin DenizBank/Deniz Yatırım'a sermaye piyasası aracı satılması için yazılı, sözlü veya telefon, internet veya diğer iletişim araçlarını kullanarak yaptığı bildirimini,

Talimat: Müşteri'nin, sermaye piyasası aracı alım satım emirleri, virman, ödeme, EFT, havale talimatı; saklama talebi; rüçhan hakkı kullanım talebi vb. ve bu tür taleplerle sınırlı kalmayan, yasal mevzuat çerçevesinde Müşteri'nin DenizBank/DenizYatırım tarafından yerine getirilmesini talep ettiği tüm işlemleri,

İnternet işlemleri: DenizBank/Deniz Yatırım'ın tahsis etmiş olduğu şifre kullanılmak suretiyle İnternet ve benzeri iletişim ortamları kanalıyla yapılan emir, talimat, talep, bildirim ve diğer işlemler dahil tüm işlemleri,

İşlem Teminatı: İşlem yapılan ülkede geçerli olan mevzuat ve/veya işlem yapılan Borsa düzenlemeleri veya DenizBank/DenizYatırım prosedürlerince yer alan teminatı,

Pozisyon Limiti: Müşteri'nin aynı dayanak varlığa bağlı tüm Türev Araç sözleşmeleri için alabileceği azami pozisyon miktarını, ifade eder.

Müşteri Emirlerinin Kabulüne İlişkin Esaslar

İşlemlerin gerçekleştirileceği piyasalar ile birlikte çalışacağımız emir iletimine aracılığa, işlem aracılığına ve portföy aracılığına yetkili kuruluşların listesi ile aşağıda yer almaktadır.

Emir aracılığı kapsamında; yurtiçinde "Diğer Menkul Kıymetler" ile "Diğer Türev Araçlar" faaliyeti ile ilgili, müşteri talebine bağlı Denizbank A.Ş. lehine de çalışılacaktır.

İşlem aracı olarak Pay Senedi Alım Satım Aracılığı kapsamında; yurt dışı piyasalarda Goldman Sachs International, DenizBank ana hissedarı ve grubu, Sanford C. Bernstein Limited ve Interactive Brokers LLC ile çalışılacaktır.

Türev Araçların Alım Satımına Aracılık kapsamında ise Triland Metals Limited, Interactive Brokers LLC, RJO Brien ve Gain Capital ile çalışılacaktır.

Paya dayalı türev araçlar hariç müşteri talebine göre "Tezgahüstü Türev Ürünler" ile ilgili olarak İşlem/Portföy Aracılığı kapsamında Denizbank A.Ş. ile de çalışılacaktır.

Müşteri Emirleri

Müşteri, seanstan önce veya seans sırasında telefon, ATM kayıtları, elektronik ortamda ya da benzeri şekillerde genel hükümler açısından sözlü emir verebilir. Sözlü olarak iletilen emirlerde, Sermaye Piyasası Mevzuatı çerçevesinde kayıt altına alınmış olan sözlü emirlere ilişkin olarak herhangi bir ihtilaf halinde, müşterinin onayını içeren bu kayıtlar, ilgili işlemlerin delili olarak kabul edilir. Deniz Yatırım, herhangi bir sözlü emiri uygulamadan önce, müşteriden emrin yazılı olarak teyit edilmesini isteme hakkına sahiptir.

Deniz Yatırım'ın telefon veya elektronik iletişim sistemlerinin birinde arıza meydana gelmesi durumunda müşteri, emir ve talimatlarını çalışan diğer alternatif sistemlerle veya yazılı olarak iletebilir.

Alınan müşteri emirleri belge ve kayıt düzenine ilişkin ilgili yasal mevzuat çerçevesinde kaydedilme suretiyle, belirlenen sürelerde saklanır.

Müşteri, Deniz Yatırım'a yapacağı bütün bildirimleri ve vereceği emir ve talimatları, açık ve tereddüde yer vermeyecek sermaye piyasası araçlarının tüm niteliklerini gösterecek şekilde; veriliş şekli, içeriği ve fiyat belirleme usulleri hakkında sermaye piyasası mevzuatı ve borsalar ya da teşkilatlanmış diğer pazar yerlerinin esasları ve de varsa yurtdışı kurumun bağlı bulunduğu mevzuat hükümlerinde belirtilen hususları esas alarak yapmakla yükümlüdür.

Deniz Yatırım, müşterinin açık olmayan ya da tereddüde yer veren emir, talimat ve bildirimlerini, söz konusu tereddüt giderilmedikçe yerine getirmekle yükümlü değildir. Deniz Yatırım, müşterilerin menfaatlerini korumak amacıyla, ulusal ve/veya uluslararası piyasaların tatil olduğu günlerde emir kabul etmeyebilir, yaz saati uygulaması ve benzeri değişiklikler nedeniyle emir iletim saatlerinde değişikliğe gidebilir. Deniz Yatırım, Müşteri'nin emirlerini, Müşteri'ye veya onun temsilcisine hemen bildirmek suretiyle kısmen veya tamamen kabul etmeyebilir.

Müşteri tarafından emrin belirli bir kuruluş veya piyasaya iletilmesi yönünde açık bir talimatının bulunduğu durumda, müşteri emri talimata uygun olarak yerine getirilir.

Alım veya satım emri vermesine rağmen herhangi bir işlem gerçekleştirilmediğini iddia eden müşteri, emri verdiği ispatla yükümlüdür.

Müşteri, emirlerini imzalanan çerçeve sözleşmede belirttiği telefon numaralarından ya da adresinden iletebileceği gibi bu numaralar dışındaki başka numara ve adreslerden de gönderebilir.

Deniz Yatırım, müşteri emirlerini almaya ve gerçekleştirmeye yönelik, gerek müşteri ile iletişimde olan Merkez Dışı Örgütlerde gerekse Genel Müdürlük'te işlem, fiyatlama, operasyon vs. bölüm ve birimlerinde gerekli donanım ve sorumluluğa sahip personeli istihdam eder. Müşteri emirlerinin alınmasında ve işleme konulmasında Kurum'un Çıkar Çatışması Politikası her zaman göz önünde bulundurulur.

Müşteri Emir Formu, Seans Takip Formu ve Türev Piyasalar Emir Takip Formu

Deniz Yatırım tarafından merkez ve merkez dışı örgütlerinde alınan yazılı veya sözlü tüm müşteri emirleri bilgisayar ortamında düzenlenmiş olan "Müşteri Emir Formu"na emrin borsaya eriştiği kanal bazında müteselsil sıra numarası izleyecek şekilde kaydedilir. Müşteri emirleri formları" "Seans Takip Formu"na, türev araçlar için alınan emir formları ise "Türev Araçlar Emir Takip Formu"na zaman önceliğine göre otomatik aktarılır. Müşteri emirlerin yazılı olarak alınması halinde elektronik olarak düzenlenecek emir formundan veya talimat formundan bir örnek yazılı çıktı alınarak müşterinin imzası alınır. Sözlü olarak verilmiş emirlere ilişkin olarak alındıkları anda müşteri imzası aranmaksızın elektronik ortamda müşteri emir formu düzenlenir.

Müşteri, ilettiği sözlü emirlerin bütün sonuçlarını peşinen kabul eder. Müşteri'nin sözlü talimatı yerine getirilirken, olası hile ve sahteciliklerin sonuçlarından, genel veya özel iletişim araçlarının işlememesinden veya arızalanmasından veya emrin yanlış, yetersiz veya eksik iletilmiş olmasından Deniz Yatırım kayıtlarıyla Müşteri mutabakat unsurları birbirini teyit ettiği takdirde, kendisine atfı kabil kusurları dışında sorumlu değildir.

Yetkili otoriteler ve Borsalar ya da teşkilatlanmış diğer pazar yerleri tarafından müşteri, sermaye piyasası aracı, emir iletim kanalı bazında ve benzeri kriterlerle getirilen; brüt takas, önceden depo, boykot, internetten alım satımın sınırlandırılması, açılacak pozisyon büyüklüğünün sınırlandırılması gibi özel tedbirler sonrasında, emir kabulü ve gerçekleştirilmesinde bu tedbirlere uygun hareket edilir. Takası birleştirilmiş yarım iş günlerinde de bu hususlara ayrıca dikkat edilir. Çerçeve sözleşmelerde bulunan hükümler ve ilgili mevzuat gereğince;

- Müşterinin nakit ve/veya sermaye piyasası aracı takas yükümlülüğünü yerine getirmediği durumlarda, borçların tasfiyesine ilişkin işlemler,
- Kredili işlem, açığa satış ve ödünç işlemlerinde öz kaynak tamamlama süreci dolmasına rağmen, müşterinin öz kaynak yükümlülüklerini yerine getirmediği durumlarda; yükümlülük tamamlamaya yönelik işlemler,
- Yurtiçi ve yurtdışı türev araçlar, tezgah üstü türev araçlar ve kaldıraçlı alım satım işlemlerinde teminat tamamlama süreci sona erdiği halde teminatların tamamlanmadığı durumlarda veya her Cuma gününün sonunda en geç saat 23:30 itibariyle teminatını % 75 oranındaki 'sürdürme' teminatına yükseltilmediği halde; teminat tamamlamaya yönelik işlemler,

Deniz Yatırım tarafından otomatik ve/veya müşteri temsilcileri yoluyla resen gerçekleştirilen işlemler söz konusu olabilir. Bu işlemlerin gerçekleştirilmesinde müşteri talimatı aranmaz.

Deniz Yatırım tarafından otomatik ve/veya müşteri temsilcileri yoluyla resen gerçekleştirilen işlemler söz konusu olabilir. Bu işlemlerin gerçekleştirilmesinde müşteri talimatı aranmaz.

Türev araçlar, fark kontratları (CFD), varant ve varant benzeri gibi belirli bir vadede sona erecek finansal ürünlerde; vade sonunda otomatik pozisyon kapatma veya itfa süreçleri yürütülerek gerçekleştirilen işlemler; müşteri talimatı aranmaksızın, ilgili ürünün yasal mevzuatı kapsamında Deniz Yatırım tarafından yerine getirilir. Portföy aracılığı faaliyeti kapsamına giren Deniz Yatırım'ın, müşterinin karşı tarafı olduğu- işlemlerin gerçekleştirileceği fiyatlar, genel piyasa koşulları ve gerçeğe uygun değerleri ile uyumlu olarak nesnel bir biçimde belirlenir.

Tezgah üstü türev araç piyasalarında gerçekleşen işlemlerle ilgili olarak, müşterilerin kesinleşmiş nakit alacakları müşteri talebi üzerine, en geç 3 iş günü içinde tam ve nakden ödenir.

Yurtdışı sermaye piyasası araçlarının alım satım emirlerinin iletiildiği yetkili kurum Yurtdışı Aracısıdır. Yurtdışı işlemler, yurtdışı borsalarda Yurtdışı Aracısı vasıtasıyla gerçekleştirilecek olan sermaye piyasası araçlarının alım satım işlemlerini ifade eder. Yurtdışı sermaye piyasası

araçlarının alım satımında işlem yapılan borsa ve/veya piyasalarda geçerli olan kurallara göre emirlerin gerçekleştirilmesi esastır. Bu konuda, emir iletiminden önce çerçeve sözleşmedeki hükümler iyice anlaşılmalıdır. Yurtdışı sermaye piyasası araçlarının işlemlerinde Deniz Yatırım tarafından global hesap kullanılmaktadır. Global hesap, müşterilerin yurtdışı türev araç işlemlerinin, müşteri alt hesabı bazında takip edildiği ana hesaptır.

Deniz Yatırım, yurtdışı sermaye piyasası araçlarının alım satımında, yurtdışı piyasaların veya yurtdışı aracısının tatil olduğu günlerde emir kabul edemeyecektir. Yaz saati uygulaması ve benzeri değişiklikler nedeniyle emir iletim saatlerinde değişiklikler olabilir. Yurtdışı sermaye piyasası araçlarının alım satımında yurt dışı aracısının müşteri emrini kabul etmemesi durumunda, müşteri en seri iletişim aracıyla bilgilendirilir.

Yurtdışı türev araçlar, ekonomik ve finansal göstereye, sermaye piyasası araçlarına, mala, kıymetli madenlere yabancı paraya ya da yurtdışı piyasalarda işlem gören vadeli işlem ve opsiyon sözleşmeleri ile fark sözleşmeleri (CFD - Contract for Difference) dahil, Sermaye Piyasası Mevzuatı uyarınca alımı ve satımı yapılabilecek her türlü yurtdışı türev araçtır. Deniz Yatırım tarafından belirlenmiş türev araçlar dışında emir kabul edilemez/iletilemez.